

Langdryge rettsforhandlinger og behov for økonomikompetanse: Erfaringene med konkurransesaker de siste årene gir grunn til å vurdere en særdomstol for økonomisaker, skriver professor Tommy Staahl Gabrielsen.

Særdomstol for økonomisaker?

INNLEGG

Jus

En stadig større andel av konflikter og søksmål med komplisert økonomisk innhold føres for domstolene. Et eksempel er konkurransesaker. Siden omleggingen av konkurransepolitikken i 2004 har en rekke konkurransesaker vært ført for norske domstoler. Erfaringene så langt gir grunn til ettertanke og til å stille spørsmålet om ikke tiden nå er inne til å opprette en særdomstol for denne typen saker.

Det er to forhold med norsk domstolspraksis som gjør at spørsmålet er særlig aktuelt.

Det første er det såkalte generalistprinsippet. Kort fortalt innebærer det at norske dommere skal kunne dømme i alle typer saker.

Det andre er muntlighetsprinsippet. Dette innebærer at alle vesentlige sider med saken må dokumenteres under selve rettsforhandlingene, og at det er kun det som er dokumentert under rettsforhandlingene som

OPPRETT SÆRDOMSTOL. Tommy Staahl Gabrielsen.

dommerne skal vektlegge. En konsekvens av dette er at rettsforhandlingene blir unødige lange.

Når saker med komplisert økonomi skal avgjøres, bør retten tilføres økonomisk kompetanse, og dette gjøres også i de fleste sakene, for eksempel ved at partene fører økonomiske ekspertvitner. Når retten blir satt med kun juridiske fagdommere, vil mange hevde at det favoriserer foretak som forsvarer seg mot konkurransemyndighetene. Grunnen er at de strenge sanksjonene for brudd på konkurranseretten leder til at det er tilstrekkelig at foretakene og deres økonomiske ekspertvitner lykkes med å etablere tilstrekkelig tvil hos dommerne.

Et bedre alternativ i denne typen saker synes derfor å sette retten med fagkyndige meddommere. Det er det full adgang til. Lange rettsforhandlinger som følge av muntlighetsprinsippet kan imidlertid være et hinder for at den beste økonomiske kompetansen vil stille seg til disposisjon for retten på ad hoc-basis.

For eksempel strakk rettsforhandlingene i den såkalte Tine-saken seg over flere måneder både i tingretten og lagmannsretten. Det er derfor tvilsomt om fagkyndige meddommere som oppnevnes i den enkelte sak kan løse problemet.

På grunn av disse utfordringene mener jeg at Norge må opprette en særdomstol for denne typen saker.

Sakstilfanget av konkurransesaker er antageligvis ikke stort nok til å forsvare en egen domstol. Det kan løses ved å samle flere sakstyper med økonomisk innhold for en særdomstol, og der retten alltid settes med fast utnevnte økonomiske meddommere.

SPESIALDOMSTOL. Marknadsdomstolen i Stockholm håndterer saker som gjelder brudd på både konkurranseloven og markedsføringsloven, skriver Tommy Staahl Gabrielsen. Foto: Wikimedia

Man bør også vurdere å begrense muntlighetsprinsippet.

Sverige har hatt en slik spesialdomstol lenge. Marknadsdomstolen i Stockholm er en spesialdomstol som håndterer saker som gjelder brudd på både konkurranseloven og markedsføringsloven, og som er endelig ankeinstans for disse sakene.

Samtidig har den nye regjeringen i Norge programfestet at

den vil etablere en uavhengig klagenemnd for Konkurransetilsynet. En ny særdomstol vil kunne fylle en slik rolle.

Et godt sted å starte er derfor å undersøke hvilke erfaringer man har gjort i Sverige.

■ Tommy Staahl Gabrielsen, professor, Universitetet i Bergen og Bergen Center for Competition Law and Economics (BECCLE).

DELTA I SOMMERENS RÅESTE BEDRIFTSKONKURRANSE!

SailLogic introduserer **Sail Challenge** - en bedriftskonkurranse med fokus på samarbeid og lagbygging i et reelt konkurransemiljø.

Seilopplæring blir gitt på brygga før dere seiler ut på fjorden og konkurrerer mot fem andre lag. Alle seiler like regattabåter av typen X-Yachts X-41. Deretter er det aftersail, hyggelig sommermiddag og premieutdeling på Restaurant Onda, Aker Brygge.

Samarbeid og god strategi er avgjørende for å få båten først over målstreken. Det seiles fire seilaser og dere får veiledning av erfarne skippere som sikrer en uforglemmelig sommeropplevelse!

Ingen seilerfaring nødvendig!

KICK OFF / SOMMERFEST

Seiling er en morsom og utfordrende aktivitet. Vi bruker eksklusive og raske båter som gir både erfarne og uerfarne seilere et kick og en stor opplevelse.

Arrangementet passer for 10-200 personer og kan skreddersyes etter deres behov. Regattaseiling egner seg godt til å ta med kolleger eller kunder til en opplevelse på fjorden

DELTA I FÆRDERSEILASEN

En unik opplevelse hvor du og dine kollegaer sammen kan konkurrere mot tusen andre seilbåter på vei ut Oslofjorden.

Seilaseen byr på en flott naturopplevelse med nattseilas og mye spenning. Vi leverer et nøkkelferdig produkt.

SailLogic

Kontakt oss i dag på 97030592 eller les mer på saillogic.no

SAIL
challenge

SAIL RACING

Jeep

TAG Heuer
SWISS AVANT-GARDE SINCE 1860

ubq YOUR TECHNICAL RESOURCE PARTNER

JOTUN
YACHTING